

Imatge d'una terrassa de bar a la cèntrica plaça de Cort, a Palma, amb pocs turistes prenent consumicions. El "tot inclòs" afecta negativament l'oferta complementària, com és el cas del bars.

MIQUEL PAYERAS

‘Tot inclòs’: més per menys

El sistema de contractació turística conegut com el "tot inclòs" continua augmentant imparablement a Balears, sobretot a Mallorca, on es multipliquen els efectes negatius.

El "tot inclòs" consisteix, en síntesi, en l'oferta d'un paquet complet de vacances que el turista adquireix en el país d'origen –Gran Bretanya i Alemanya, especialment–. Des de l'allotjament, fins la diversió, passant pels menjars. Tot està inclòs a un preu tancat. Quan aquest sistema començà a adquirir presència en els mitjans de comunicació, ara fa dos anys, empresaris hotelers i Govern balear asseguraren que no s'havia de cau-

re en la "demonització" perquè, al cap i a la fi, el mercat mana i el que importa és la rendibilitat. D'aquesta manera, el *Diario de Mallorca* informava el passat dia 10 de juny que un nombre indeterminat d'hotels que comercialitza aquest sistema cobra, enguany, uns 20 euros per client i dia, mentre que el cost real els representa entre 25 i 30. El president de la Federació Hotelera de Mallorca, Pere Canellas, va confirmar la dada al rotatiu i va afirmar que fins

hi ha casos més espectaculars: els que es venen a 14 euros. El fenomen no afecta només la gamma més baixa d'allotjament. El mateix diari citat assegurava que hotels que ofereixen la gamma més alta del "tot inclòs" ho fan a un màxim de 40 euros. Amb aquest panorama, no es veu rendibilitat per enlloc. I menys encara, rendibilitat social.

Al voltant de 9 milions de turistes arribaran a Balears enguany. Si, com està previst, entre una cinquena i una quarta part dels quals es confirma que han contractat les vacances a les Illes, entre 1,8 i 2,2 milions de turistes utilitzaran l'oferta del "tot inclòs". L'impacte negatiu per a l'economia il·lenca serà molt considerable. Perquè, com és fàcil d'entendre, el turista del "tot inclòs" que adquireix aquest producte a un preu tan baix intenta no tenir despeses afegides, un cop es troba a les Illes. Per copsar el possible efecte social nociu del sistema basta comparar. Abans de la generalització del feno-

El "tot inclòs" a Balears

El "tot inclòs" és la contractació, pel turista, del paquet complet en destinació: llit, tres menjars, servei de bar i, de vegades, altres serveis com discoteca –si l'hotel en té–. Tot, per un preu tancat.

■ L'any 2004 comercialitzaren aquest sistema 156 hotels. Enguany, 181.

■ L'any passat significà el 18% de tota l'oferta hotelera. D'enguany no hi ha dades oficials, però l'estimació oficiosa és que se situarà entre el 21 i el 25%.

■ Segons el *Diario de Mallorca*, una part significativa dels hotels que venen aquest sistema el comercialitzen aquesta temporada per sota del preu de cost.

men, uns 2 milions de turistes feien una despesa al voltant dels 45 o 50 euros de mitjana diària. Aquests diners anaven a parar a les caixes registradores de bars, restaurants, empresaris d'hamagues de platja, de lloguer de cotxes..., la qual cosa es coneix com l'oferta complementària, la qual, alhora, contracta milers de treballadors. Sense aquests 90 o 100 milions d'euros que es mouen de caixa en caixa, es reduiran els beneficis del sector complementari i, inevitablement, el treballador perdrà diners o, fins i tot, la feina. L'efecte encadenat que es tem –i que, en alguns casos, ja es dona– és que la massa laboral afectada perdi capacitat adquisitiva, i, consegüentment, que se'n senti el consum general.

Segons les dades que ofereix el PSIB-PSOE –recollides a partir d'actes que fa als principals municipis turístics, convocant empresaris i treballadors turístics–, a les zones d'influència directa dels hotels que comercialitzen el "tot inclòs", la baixada de recaptació dels bars i restaurants se situa enguany entre el 20% i el 33% en relació amb l'any anterior. El Govern balear, tanmateix, continua considerant que no s'ha de "demonitzar" el mercat turístic.

Miquel Payeras

Torre de guaita

Ramon Tremosa

Flaix tortosí

Una recent visita a Tortosa m'ha permès comprovar que encara no està enllestida l'autovia que ha d'enllaçar la ciutat amb l'autopista AP-7; els onze quilòmetres de distància porten camí d'arribar als onze anys per ser desdoblats, des que van ser iniciats els tràmits. Tot parlant amb algunes personalitats locals, aquestes clamen per la línia de tren i pels desdoblaments de la N-340 (que al País Valencià, sense fer soroll, ja té llargs trams oberts al trànsit) i de l'eix de l'Ebre. A Tortosa hi ha algunes iniciatives empresarials interessants, principalment en el sector agroalimentari, però la conclusió és unànime: sense un mínim de capital públic, el capital privat no té possibilitat de desplegar la seva capacitat de creació de riquesa. Hi ha també, en les paraules dels tortosins, una enyorança dels temps passats, no tan llunyans, en què la ciutat era una de les més importants de Catalunya i una referència del comerç fluvial, com per exemple es pot assaborir en els retrats del gracienc d'adopció Jesús Moncada en les seves novel·les, malauradament desaparegut fa ben pocs dies.

Un cas simptomàtic és el del nou polígon industrial de Tortosa. La insuficiència de recursos públics és tan evident que si una empresa vol instal·lar-s'hi s'haurà de pagar les connexions del gas, de l'aigua i del cable. La manca de suport públic a les empreses contrasta amb l'èxit del polígon veí de Vinaròs, situat al límit del terme municipal i fronterer amb Catalunya. El País Valencià ha estat una "regió" pobra en el context europeu i això ha permès que els ajuts autonòmics arribin al màxim que permet la UE, fins al punt que les subvencions cobreixen el 37,5% de les despeses completes d'instal·lació dels actius fixos. Catalunya, en canvi, és una "regió" rica en un estat pobre, ja que la seva renda per capita tot just iguala la mitjana de la UE i no té dret a ajuts europeus, i per ser "rica" al mateix temps en el context estatal ha de fer un gran esforç "solidari" amb les regions "pobres" d'Espanya. Els principals perjudicats de tot plegat són les comarques limítrofes catalanes amb les regions estadísticament pobres veïnes, com il·lustra Tortosa. Si Catalunya obtingués un millor finançament, caldria començar per invertir precisament en aquestes comarques.

He trobat també un fort sentit autocrític en els tortosins, que reconeixen que en els darrers anys els han faltat líders socials, empresarials i polítics, com ho certifica la recent crisi de l'equip municipal tortosí (des del 1979 mai cap equip de govern local no ha acabat el seu mandat!). En aquest sentit, però, la lluita unitària contra el transvasament ha demostrat que, si es fa pinya, la història deixa d'estar predeterminada i s'hi obren esclatxes per a qui tingui l'audàcia i també la sort d'aprofitar-les. Catalunya s'ha de mobilitzar per un nou finançament com va fer Tortosa en el seu dia: lo riu és vida i els nostres impostos han de ser el líquid que faci fructificar l'esperit empresarial dels catalans al nostre territori. Perquè, sense nació econòmica, no hi haurà ni nació cultural ni nació política.

rtremosa@ub.edu